32000R0790

L 95/24 *ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ* 15.4.2000

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 790/2000
ze dne 14. dubna 2000,
kterým se stanoví obchodní norma pro rajčata

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2200/96 ze dne 28. října 1996 o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou ([1]), naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1257/1999 ([2]), a zejména na čl. 2 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rajčata jsou uvedena v příloze I nařízení (ES) č. 2200/96 mezi produkty, pro které musí být přijaty normy. Nařízení Komise (EHS) č. 778/83 ze dne 30. března 1983, které stanoví normu jakosti pro rajčata ([3]), naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2522/97 ([4]), bylo často pozměňováno a nezaručuje již právní jasnost.

(2) Je tedy nutné přistoupit k přepracování uvedených pravidel a nařízení (EHS) č. 778/83 zrušit. Za tím účelem by pro zajištění transparentnosti světového trhu měla být vzata v úvahu norma doporučená pro rajčata Pracovní skupinou pro normalizaci produktů podléhajících rychlé zkáze a zvyšování jejich jakosti Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN).

(3) Kromě toho je vhodné specifikovat, že „třešňovitá“ rajčata (včetně rajčat „koktejlových“) tvoří čtvrtý tržní druh, lišící se od dosud rozlišovaných tří druhů (rajčata kulatá, rajčata podlouhlá, rajčata žebernatá), stejně jako popsat různé způsoby obchodní úpravy vhodné pro rajčata. Kromě toho vývoj trhu čerstvých rajčat závisí na chuťových vlastnostech tohoto produktu, které jsou zejména ve stadiu maloobchodního prodeje značně rozdílné. Je vhodné ponechat na rozhodnutí obchodu, zda na obalech vyznačí minimum nebo maximum údajů týkajících se hlavních znaků zralosti, s cílem umožnit spotřebiteli, aby si na základě organoleptických vlastností vybral produkt, který mu nejlépe vyhovuje.

(4) Cílem uplatňování této normy je vyloučit z trhu produkty neodpovídající jakosti, zaměřit produkci na uspokojování požadavků spotřebitelů a usnadnit obchodní vztahy na základě poctivé hospodářské soutěže, a přispět tak ke zlepšení výnosnosti produkce.

(5) Norma se vztahuje na všechna stadia uvádění na trh. Doprava na dlouhé vzdálenosti, skladování po určitou dobu nebo různá manipulace, které jsou produkty podrobeny, mohou způsobit poškození vyplývající z biologického vývoje těchto produktů nebo větší či menší náchylnosti produktů k rychlé zkáze. Tato poškození je třeba vzít v úvahu při uplatňování normy ve stadiích uvádění na trh následujících po odeslání. U produktů jakosti Výběr, které musí být obzvláště pečlivě tříděny a baleny, musí být vzato v úvahu pouze snížení čerstvosti a vadnutí.

(6) Opatření tohoto nařízení jsou v souladu se stanoviskem Řídícího výboru pro čerstvé ovoce a zeleninu,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Obchodní norma jakosti pro rajčata označená kódem KN 0702 00 00 je uvedena v příloze.

Norma se vztahuje na všechna stadia uvádění na trh za podmínek stanovených v nařízení (ES) č. 2200/96.

Ve stadiích následujících po odeslání mohou však produkty oproti ustanovením normy vykazovat:

— mírnou ztrátu čerstvosti a mírné vadnutí,

— u produktů zařazených do jiné třídy jakosti než do třídy jakosti Výběr lehká poškození vyplývající z jejich biologického vývoje a větší či menší náchylnosti k rychlé zkáze.

Článek 2

Nařízení (EHS) č. 778/83 se zrušuje.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Použije se od prvního dne třetího měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost.

([1]) Úř. věst. L 297, 21.11.1996, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 160, 26.6.1999, s. 80.
([3]) Úř. věst. L 86, 31.3.1983, s. 14.
([4]) Úř. věst. L 346, 17.12.1997, s. 44.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 14. dubna 2000.

Za Komisi
Franz FISCHLER
člen Komise

PŘÍLOHA

NORMA PRO RAJČATA

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma se vztahuje na rajčata odrůd (kultivarů) *Lycopersicon lycopersicum* (L.) *Karsten ex Farw./Lycopersicon esculentum* Mill., určená k dodání v čerstvém stavu spotřebiteli. Nevztahuje se na rajčata určená k průmyslovému zpracování.

Rozlišují se čtyři tržní druhy rajčat:

— „kulatá“,

— „žebernatá“,

— „podlouhlá“ či „protáhlá“,

— „třešňovitá“ (včetně rajčat „koktejlových“).

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Norma stanoví vlastnosti, které musí rajčata vykazovat po obalové úpravě a zabalení.

A. **Minimální požadavky**

Rajčata všech tříd jakosti, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé třídy jakosti a k dovoleným odchylkám, musí být:

— celá,

— zdravá; nedovolují se produkty napadené hnilobou, nebo s takovými vadami, které je činí nevhodnými pro lidskou spotřebu,

— čistá, v podstatě bez viditelných cizích látek,

— čerstvého vzhledu,

— v podstatě bez škůdců,

— v podstatě nepoškozené škůdci,

— bez nadměrné povrchové vlhkosti,

— bez cizího pachu a/nebo chuti.

Rajčata v hroznech musí vykazovat zelené části svěží, zdravé, čisté a bez listů a bez jakýchkoliv viditelných cizích látek.

Rajčata musí být v takovém stadiu vývoje a v takovém stavu, aby:

— snesla přepravu a manipulaci a

— mohla být do místa určení doručena v odpovídající jakosti.

B. **Třídy jakosti**

Rajčata se zařazují do tří tříd jakosti uvedených dále:

i) *Výběr*

Rajčata zařazená do této třídy musí být vynikající jakosti. Musí mít pevnou dužninu a vykazovat tvar, vzhled a vývin typické pro odrůdu.

Jejich vybarvení, v závislosti na stavu zralosti, musí být takové, aby umožňovalo splnění požadavků posledního odstavce článku A uvedeného výše.

Nedovoluje se zelené zbarvení (prstenec) kolem stopečné jamky, ani jiné vady, s výjimkou velmi lehkých povrchových poškození slupky, pokud nezhoršují celkový vzhled, jakost a uchovatelnost produktu a obchodní úpravu jeho obalu.

ii) *I. jakost*

Rajčata zařazená do této třídy musí být dobré jakosti. Musí být dostatečně pevná a musí vykazovat znaky typické pro odrůdu.

Musí být bez prasklin a zjevného zeleného zbarvení kolem stopečné jamky. Dovolují se však, pokud nezhoršují celkový vzhled, jakost a uchovatelnost produktu a jeho obchodní úpravu v obalu, tyto lehké vady:

— lehká vada tvaru a vývinu,

— lehká vada vybarvení,

— lehké vady slupky,

— velmi lehké otlaky.

„Žebernatá“ rajčata mohou kromě toho vykazovat:

— zahojené praskliny o délce nejvýše 1 cm,

— deformace, ne však nadměrné,

— malý nezkorkovatělý pupek,

— zkorkovatělé jizvy pupkovitého tvaru v místě po opadlé blizně o celkové ploše nepřesahující 1 cm^2,

— tenkou podlouhlou jizvu po opadlé blizně (připomínající šev) o délce nepřesahující dvě třetiny příčného průměru měřeného v nejširším místě plodu.

iii) *II. jakost*

Do této třídy se zařazují rajčata, která nemohou být zařazena do vyšších tříd jakosti, ale která odpovídají minimálním požadavkům uvedeným výše.

Musí být dostatečně pevná (ale mohou být i o něco méně pevná než plody I. jakosti) a bez nezahojených prasklin.

Dovolují se, pokud zůstanou zachovány základní znaky jakosti, uchovatelnosti a obchodní úpravy produktu, tyto vady:

— vady tvaru, vývinu a vybarvení,

— vady slupky nebo otlaky, pokud vážně nepoškozují plod,

— zacelené praskliny o délce nejvýše 3 cm.

„Žebernatá“ rajčata mohou kromě toho vykazovat:

— výraznější deformace než u plodů I. jakosti, ne však znetvoření,

— zkorkovatělé jizvy pupkovitého tvaru

— v místě po opadlé blizně o celkové ploše nepřesahující 2 cm^2,

— tenkou podlouhlou jizvu po opadlé blizně (připomínající šev).

III. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Rajčata se třídí podle příčného průměru měřeného v nejširším místě plodu. Následující ustanovení neplatí pro rajčata „třešňovitá“.

A. **Minimální velikost**

Minimální příčný průměr je pro rajčata zařazená do jakosti Výběr, I. jakosti a II. jakosti stanoven takto:

— 35 mm pro rajčata „kulatá“ a „žebernatá“,

— 30 mm pro rajčata „podlouhlá“.

B. **Stupnice velikostí**

Rajčata se třídí podle následující stupnice velikostí:

— od 30 mm a pod 35 mm ([1]),

— od 35 mm a pod 40 mm,

— od 40 mm a pod 47 mm,

— od 47 mm a pod 57 mm,

— od 57 mm a pod 67 mm,

— od 67 mm a pod 82 mm,

— od 82 mm a pod 102 mm,

— 102 mm a více.

Třídění podle stupnice velikostí je povinné pro rajčata jakosti Výběr a I. jakosti.

Tato stupnice velikostí neplatí pro rajčata v hroznech.

([1]) Platí pouze pro rajčata „podlouhlá“.

IV. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE DOVOLENÝCH ODCHYLEK

Pro produkty neodpovídající požadavkům dané třídy jakosti jsou v každém obalu dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. **Dovolené odchylky jakosti**

i) *Výběr*

— 5 % počtu nebo hmotnosti rajčat neodpovídajících požadavkům této třídy jakosti, ale odpovídajících požadavkům stanoveným pro I. jakost nebo výjimečně dovoleným odchylkám I. jakosti.

ii) *I. jakost*

— 10 % počtu nebo hmotnosti rajčat neodpovídajících požadavkům této třídy jakosti, ale odpovídajících požadavkům stanoveným pro II. jakost nebo výjimečně dovoleným odchylkám II. jakosti.

— U rajčat v hroznech 5 % počtu nebo hmotnosti rajčat odpadlých od hroznu.

iii) *II. jakost*

— 10 % počtu nebo hmotnosti rajčat neodpovídajících požadavkům této třídy jakosti, ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou, se silnými otlaky nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodnými pro lidskou spotřebu.

— U rajčat v hroznech 10 % počtu nebo hmotnosti rajčat odpadlých od hroznu.

B. **Dovolené odchylky velikosti**

Pro všechny třídy jakosti 10 % počtu nebo hmotnosti rajčat odpovídajících skupině velikosti bezprostředně nižší a/nebo vyšší než je uvedena, přičemž minimum pro rajčata „kulatá“ a „žebernatá“ je 33 mm a pro rajčata „podlouhlá“ 28 mm.

V. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBCHODNÍ ÚPRAVY

A. **Stejnorodost**

Obsah každého obalu musí být stejnorodý a obal musí obsahovat jen rajčata téhož původu, téže odrůdy nebo tržního druhu, téže třídy jakosti a skupiny velikosti (jsou-li rajčata podle velikosti tříděna).

Rajčata zařazená do jakosti Výběr a I. jakosti musí být v podstatě stejné zralosti a vybarvení. Rajčata „podlouhlá“ musí být kromě toho i stejnoměrné délky.

Viditelná část obsahu obalu musí odpovídat zbývající části obsahu obalu.

B. **Obalová úprava**

Rajčata musí být balena způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalů musí být nové, čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji se dovoluje, pokud je tisk nebo štítkování provedeno barvou nebo lepidlem zdravotně nezávadnými.

V obalech se nesmějí vyskytovat cizí příměsi.

C. **Obchodní úprava**

Rajčata smějí být dodávána takto:

i) jako jednotlivé plody, s kališními lístky a krátkou stopkou nebo bez nich;

ii) jako rajčata v hroznech, tzn. rajčata v celém květenství nebo jeho části, pokud každé květenství nebo jeho část obsahuje nejméně:
— tři plody (v hotovém balení dva plody), nebo
— u rajčat třešňovitých v hroznech šest plodů (v hotovém balení čtyři plody).

VI. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE OZNAČOVÁNÍ

Každý obal musí být označen údaji umístěnými na jedné jeho straně. Čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku, musí být uvedeny tyto údaje:

A. **Identifikace**

Balírna a/nebo odesílatel: jméno a adresa nebo identifikační symbol úředně vydaný nebo uznaný. Pokud je použit identifikační symbol, musí být údaj „balírna a/nebo odesílatel (nebo odpovídající zkratka)“ uveden v blízkosti tohoto identifikačního symbolu.

B. **Druh produktu**

— „rajčata“ nebo „rajčata v hroznech“ a tržní druh, není-li obsah obalu zvenku viditelný.Tyto údaje musí být v každém případě uvedeny u „třešňovitých“ (nebo „koktejlových“) rajčat v hroznech či dodávaných jako jednotlivé plody,

— jméno třídy (není povinný)

C. **Původ produktu**

— země původu a popř. pěstitelská oblast nebo národní, krajové nebo místní označení původu.

D. **Obchodní údaje**

— třída jakosti,

— skupina velikosti (je-li produkt tříděn podle velikosti), vyjádřená nejmenším a největším příčným průměrem, nebo, přichází-li to v úvahu, označení „podle velikosti netříděno“,

— minimální obsah cukru, měřený refraktometrem a vyjádřený v Brixových stupních (není povinný).

E. **Úřední kontrolní značka** (není povinná)